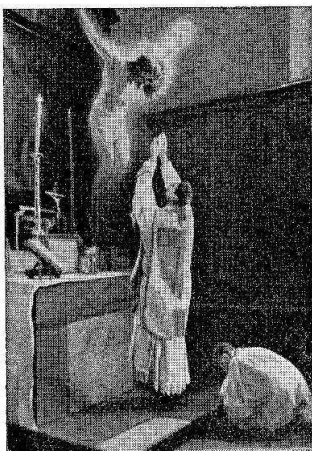

DIALOG-MESSE

UTGITT AV
NORSK KATOLSK UNGDOMSFORBUND

Imprimatur. Oslo. 17. november 1949.

† *Jacob Mangers.*
Episc. Selj. Vic. Apostolicus.

I N N L E D N I N G :

Etter Kirkens lære er messen Jesu Kristi korsoffer som fornyes på en ublodig måte. Den er en felles offerhandling hvor alle skal ta aktiv del. Denne tanke om enhet og fellesskap kommer best til uttrykk i *høymessen*, der presten, koret og folk synger vekselvis etter de liturgiske forskrifter. *Dialogmessen* er en utmerket måte til å få bedre forståelse for fellesskapet i liturgien, og vil samtidig *oppdra til en aktiv deltagelse i høymessen*. De siste paver har i flere rundskriv oppfordret til dette.

Dialogmessen kan holdes på forskjellig måte:

1) Den *latinske* dialogmesse *etter høymesseritus*: Menigheten resiterer på latin alt det som menigheten synger i en latinsk høymesse med gregoriansk allsang. (I dette hefte: *alle* tekster merket med bokstaven A = Alle.)

2) Den *norske* dialogmesse *etter høymesseritus*: Menigheten resiterer på latin *bare* de korte svarene til presten. (I dette hefte trykt *med fete bokstaver*.) De lengre tekster som tilfaller menigheten, (Kyrie, Gloria osv.), bes på norsk vekselvis med en forleser.

3) Den *latinske* dialogmesse i utvidet form: Menigheten resiterer på latin *både* de tekster som menigheten synger i en høymesse med allsang (i heftet merket med A = Alle) *og* dessuten de tekster som presten i en høymesse ber vekselvis med de assisterende prester eller med ministrantene (i heftet merket med bokstaven M = Ministrant),

N O E N P R A K T I S K E R Å D :

Gi svarene med *høy* røst. Gjør en kort pause hvor det står et pausetegn /. Prøv å holde fast tonehøyde. Vær ellers ikke redd for å legge røsten i svarene. Lytt til hverandre, vent på hverandre og be med hverandre.

Under Gloria, Credo og Prefasjonen bør alle stå.

En forleser kan eventuelt på norsk lese de tekster som hører til messens skiftende deler.

Etter messen kan en synge det latinske «Salve Regina» eller en annen passende salme. Likeledes kan det synges en passende norsk salme til messens begynnelse og til ofringen.

Forkortelsene:

P = prest

B = biskop

A = alle

M = ministrant

F = forleser.

DIALOGMESSE

etter romersk ritus.

(Etter dominikansk ritus, se s. 14)

TRINBØNN.

P: In nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti. Amen.

Introibo ad altare Dei.

M: Ad Deum, qui lætificat juventutem meam.

P: Judica me, Deus, et discerne causam meam de gente non sancta, ab homine iniquo et doloso erue me.

M: Quia tu es, Deus, fortitudo mea. / Quare me repulisti, / et quare tristis incedo, / dum affligit me inimicus?

P: Emitte lucem tuam et veritatem tuam: ipsa me deduxerunt et adduxerunt in montem sanctum tuum et in tabernacula tua.

M: Et introibo ad altare Dei: / ad Deum, qui lætificat juventutem meam.

P: Confitebor tibi in cithara Deus, Deus meus: quare tristis es, anima mea, et quare conturbas me?

M: Spera in Deo, / quoniam adhuc confitebor illi: / salutare vultus mei, et Deus meus.

P: Gloria Patri et Filio et Spiritui Sancto.

M: Sicut erat in principio, et nunc, et semper / et in sæcula sæculorum. Amen.

I Faderens og Sønnens og den Hellige Ånds navn. Amen.

Jeg vil gå frem for Guds alter.

For min Gud, min glede fra min ungdom av.

Døm meg, Gud, og før min sak mot det vanhellige folk, frels meg fra urettferdige og sveikefulle mennesker.

For du, Gud, er min styrke. Hvorfor har du støtt meg bort? Og hvorfor skal jeg gå sorgfull, når fienden trenger inn på meg?

Send ut ditt lys og din sannhet, så de kan følge meg og føre meg til ditt hellige berg og til dine boliger.

Jeg vil gå frem for Guds alter, for Gud, min glede fra min ungdom av.

Jeg vil prise deg på harpe, Gud, min Gud! Hvorfor sørger du, min sjel, hvorfor gjør du meg urolig?

Håp på Gud, for jeg skal ennå prise ham: mitt åsyns frelse og min Gud.

Ære være Faderen og Sønnen og den Hellige Ånd.

Som det var i opphavet, så nå og alltid og i all evighet. Amen.

P: Introibo ad altare Dei.

M: Ad Deum, qui lætificat juventutem meam.

P: Adjutorium nostrum in nomine Domini.

M: Qui fecit cælum et terram.

P: Confiteor Deo . . .

M: Misereatur tui omnipotens Deus, / et dimissis peccatis tuis / perducatur te ad vitam æternam.

P: Amen.

M: Confiteor Deo omnipotenti, / beatæ Mariæ, semper virginini, / beato Michaëli archangelo, / beato Joanni Baptistæ, / sanctis apostolis Petro et Paulo, / omnibus sanctis et tibi, pater, / quia peccavi nimis cogitatione, verbo et opere: / mea culpa, mea culpa, mea maxima culpa. / Ideo precor beatam Mariam, semper virginem, / beatum Michaëlem archangelum, / beatum Joannem Baptistam, / sanctos apostolos Petrum et Paulum, / omnes sanctos et te, pater, / orare pro me ad Dominum Deum nostrum.

P: Misereatur vestri omnipotens Deus, et, dimissis peccatis vestris, perducatur vos ad vitam æternam.

M: Amen.

P: Indulgentiam, absolutionem et remissionem peccatorum nostrorum tribuat nobis omnipotens et misericors Dominus.

M: Amen.

P: Deus, tu conversus vivificabis nos.

Jeg vil gå frem for Guds alter.

For Gud, min glede fra min ungdom av.

Vår hjelp er i Herrens navn.

Han som har skapt himmel og jord.

Jeg bekjenner for Gud.

Den allmektige Gud miskunne seg over deg, og tilgi deg dine synder og føre deg til det evige liv.

Amen.

Jeg bekjenner for Gud den allmektige, den hl. Maria, alltid jomfru, den hl. erkeengel Mikael, den hl. Johannes døperen, de hl. apostler Peter og Paulus, alle hellige og for deg fader, at jeg har syndet meget i tanker, ord og gjerninger: ved min skyld, ved min skyld, ved min store skyld. Derfor ber jeg den hl. Maria, alltid jomfru, den hl. erkeengel Mikael, den hl. Johannes døperen, de hl. apostler Peter og Paulus, alle hellige og deg, fader, be for meg til Herren vår Gud.

Den allmektige Gud forbarme seg over dere, forlate deres synder og føre dere til det evige liv.

Amen.

Nåde, forlatelse og tilgivelse for våre synder gi oss den allmektige og barmhjertige Herre.

Amen.

Gud, vend deg atter til oss og gi oss nytt liv.

M: Et plebs tua lætabitur in te.	Og ditt folk skal glede seg i deg.
P: Ostende nobis, Domine, misericordiam tuam.	Herre, vis oss din miskunn.
M: Et salutare tuum da nobis.	Og gi oss din frelse.
P: Domine, exaudi orationem meam.	Herre, hør min bønn.
M: Et clamor meus ad te veniat.	Og la mitt rop komme til deg.
P: Dominus vobiscum.	Herren være med dere.
M: Et cum spiritu tuo.	Og med din ånd.

Presten går opp til alteret, leser dagens Introitus (inngangsvers), går så midt for alteret og sier:

KYRIE.

P: Kyrie eleison.	F: Herre, miskunn deg.
A: Kyrie eleison.	A: Herre, miskunn deg.
P: Kyrie eleison.	F: Herre, miskunn deg.
A: Christe eleison.	A: Kristus, miskunn deg.
P: Christe eleison.	F: Kristus, miskunn deg.
A: Christe eleison.	A: Kristus, miskunn deg.
P: Kyrie eleison.	F: Herre, miskunn deg.
A: Kyrie eleison.	A: Herre, miskunn deg.
P: Kyrie eleison.	F: Herre, miskunn deg.

Har dagens messe Gloria, istemmer presten deretter denne lovprisningsbønn:

P: Gloria in excelsis Deo.	F: Ære være Gud i det høye.
A: Et in terra pax hominibus / bonæ voluntatis. / Laudamus te. / Benedicimus te. / Adoramus te. / Glorificamus te. / Gratias agimus tibi / propter magnam gloriam tuam. / Domine Deus, rex cælestis, / Deus Pater omnipotens. / Domine Fili unigenite, / Jesu Christe. / Domine Deus, Agnus Dei, / Filius Patris. / Qui tollis peccata mundi, / miserere	A: Og fred på jorden med de mennesker som har en god vilje. Vi lover Deg, vi priser Deg, vi tilber Deg, vi forherliger Deg. Vi takker Deg for Din store herlighets skyld, Herre Gud, himlenes konge, Gud allmektige Fader! Herre, Du enbårne Sønn! Jesus Kristus, Herre Gud, Guds lam, Faderens Sønn! Du som tar bort verdens synder, miskunn Deg over oss! Du

nobis, / Qui tollis peccata mundi,
/ suscipe deprecationem nostram.
/ Qui sedes ad dexteram Patris, /
miserere nobis. / Quoniam tu so-
lus sanctus, / tu solus Dominus,
/ tu solus altissimus, / Jesu Chri-
te. / Cum Sancto Spiritu / in
gloria Dei Patris.

Amen.

som tar bort verdens synder, ta
imot vår bønn! Du som sitter ved
Faderens høyre, miskunn Deg over
oss! For Du alene er hellig. Du
alene er Herre. Du alene er den
høyeste. Jesus Kristus, med den
Hellige Ånd i Gud Faders herlig-
het.

Amen.

Presten hilser menigheten, og denne hilsen blir fulltonig besvart.

P: Dominus vobiscum.

Herren være med dere.

A: Et cum spiritu tuo.

Og med din ånd.

*Blir messen lest av en biskop lyder hilsenen: Pax vobis. (Fred
være med dere.) Svaret er det samme: Et cum spiritu tuo.*

*Presten (og eventuelt forleseren) ber dagens bønner som slutter
med:*

P: . . . per omnia sæcula sæcu-
lorum.

F: . . . fra evighet og til evighet.

A: Amen.

A: Amen.

Epistelen for dagen blir lest.

M: Deo gratias.

Gud være lovet.

Etter dagens Graduale går presten til evangeliensiden og sier:

P: Dominus vobiscum

Herren være med dere.

A: Et cum spiritu tuo.

Og med din ånd.

P: Sequentia sancti Evangelii
secundum N.

Avsnitt av det hellige Evange-
lium etter N.

A: Gloria tibi, domine.

Ære være deg, Herre.

Evangeliet blir lest.

M: Laus tibi, Christe.

Pris være deg, Kristus.

CREDO.

P: Credo in unum Deum.

A: Patrem omnipotentem, /
factorem cæli et terræ, / visibi-
lium omnium et invisibilium. /
Et in unum Dominum, / Jesum
Christum, / Filium Dei unigeni-
tum; / et ex patre natum / ante
omnia sæcula; / Deum de Deo, /
Lumen de Lumine, / Deum ve-
rum de Deo vero, / genitum, non
factum, / consubstantialem Patri;
/ per quem omnia facta sunt; /
qui propter nos homines, / et
propter nostram salutem / descen-
dit de cælis. /

Her kneler presten og de troende ned.

Et incarnatus est de
Spiritu Sancto / ex Ma-
ria Virgine / et homo
factus est. /

Crucifixus etiam pro nobis /
sub Pontio Pilato, / passus et se-
pultus est. / Et resurrexit tertia
die, / secundum scripturas. / Et
ascendit in cælum, / sedet ad dex-
teram Patris. / Et iterum ven-
turus est cum gloria / iudicare vi-
vos et mortuos, / cuius regni non
erit finis. / Et in Spiritum Sanc-
tum / Dominum et Vivificantem,
/ qui ex Patre Filioque procedit. /
Qui cum Patre et Filio / simul
adoratur et conglorificatur, / qui
locutus est per prophetas. / Et
unam, sanctam, catholicam / et
apostolicam ecclesiam. / Confiteor
unum baptisma / in remissionem
peccatorum. / Et expecto resur-
rectionem mortuorum. / Et vitam
venturi sæculi.

Amen.

F: Jeg tror på én Gud.

A: Den allmechtige Fader, him-
melens og jordens, alle synlige og
usynlige tings skaper. Og på en
Herre, Jesus Kristus, Guds en-
bårne Sønn, som er født av Fade-
ren fra evighet, Gud av Gud, lys av
lys, sann Gud av den sanne Gud;
født, ikke skapt, av samme vesen
som Faderen; ved Ham er alt blitt
skapt; for oss mennesker og for vår
frelses skyld er Han steget ned fra
himmelen.

Og Han har tatt på seg
kjød ved den Hellige Ånd
av Maria, jomfruen, og er
blitt menneske.

Han er også blitt korsfestet for
oss under Pontius Pilatus, pint og
gravlagt. Og Han er stått opp på
den tredje dag, etter Skriften, og
er fart opp til himmelen og sitter
ved Faderens høyre. Og Han skal
komme igjen med herlighet for å
dømme de levende og de døde, og
hans rike skal være uten ende. Og
på den Hellige Ånd, Herren og Le-
vendegjøreren, som går ut fra Fa-
deren og Sønnen; som sammen
med Faderen og Sønnen, tilbes og
forherliges; som har talt ved pro-
fetene. Og den ene, hellige, katol-
ske og apostolske kirke. Jeg bekjen-
ner én dåp til syndenes forlatelse.
Og jeg venter de dodes oppstan-
delse og livet i den kommende evig-
het.

Amen.

Presten vender seg så mot folket og sier:

P: Dominus vobiscum, Herren være med dere.

A: **Et cum spiritu tuo.** Og med Din Ånd.

Presten ber så offertoret (ofringsverset) og forbereder så offergavene. De troende skal her forene seg med presten og bære fram sitt åndelige offer.

Etter Lavabo, håndtvetningen, ber presten en kort bønn, vender seg mot menigheten og sier:

P: Orate, fratres, ut meum ac vestrum sacrificium acceptabile fiat apud Deum Patrem omnipotentem. Be, brødre, at mitt og deres offer må tekkes Gud, den allmektige Fader.

M: Suscipiat Dominus sacrificium de manibus tuis / ad laudem et gloriam nominis sui, / ad utilitatem quoque nostram, / totiusque ecclesiae suae sanctae. Herren ta mot dette offer av dine hender til lov og pris for sitt navn og til gagn for oss og hele sin hellige Kirke.

Amen.

Amen.

Derpå følger dagens stille bønn som slutter med at presten med hevet stemme sier:

P: . . . per omnia saecula saeculorum. . . fra evighet til evighet.

A: **Amen.**

Amen.

Derpå følger prefasjonen med følgende innledning:

P: Dominus vobiscum. Herren være med dere.

A: **Et cum spiritu tuo.** Og med Din Ånd.

P: Sursum corda. Løft deres hjerter.

A: **Habemus ad Dominum.** Vi har løftet dem til Herren.

P: Gratias agamus Domine Deo nostro. La oss takke Herren vår Gud.

A: **Dignum et justum est.** Det er verdig og rett.

P: Vere dignum . . . F: (Leser prefasjonen.)

Det påfølgende Sanctus og Benedictus ber presten og menigheten i fellesskap.

A: Sanctus, sanctus, sanctus / Dominus Deus Sabaoth, / Pleni sunt caeli et terra / gloria tua, / Hosanna in excelsis.

Benedictus, qui venit in nomine Domini, / Hosanna in excelsis.

A: Hellig, hellig, hellig er Herren, hærskaarenes Gud. Himmelen og jorden er fulle av Din herlighet. Hosanna i det høye.

Velsignet være den som kommer i Herrens navn! Hosanna i det høye!

Presten ber så for hele den katolske verden, og vi forener oss med ham og våre trosbrødre. I bønningen Memento ber vi især for dem hvis ve og vel ligger oss på hjertet.

I stillhet tilber de troende offergavene som forvandles til Kristi legeme og blod. Like etter forvandlingen ber presten at vi alle må få del i de helliges samfunn. Bønningen slutter med:

P: . . . per omnia sæcula sæculorum. . . . fra evighet til evighet.

A: Amen.

Amen.

Presten ber så den bønn Vår Herre selv lærte oss å be: FADER VÅR. Bønningen kan eventuelt leses på norsk av forleseren. På ordene: et ne nos inducas in tentationem (og led oss ikke i fristelse), svarer vi alle:

A: Sed libera nos a malo. Men frels oss fra det onde.

Presten ber at vi alle må bli fridd fra alt ondt, og han slutter med:

P: . . . per omnia sæcula sæculorum. . . . fra evighet til evighet.

A: Amen.

Amen.

P: Pax Domini sit semper vobiscum. Herrens fred være alltid med dere.

A: Et cum spiritu tuo. Og med Din Ånd.

I fellesskap ber en så:

A: Agnus Dei, / qui tollis peccata mundi: / miserere nobis. A: Guds lam, som tar bort verdens synder, miskunn deg over oss.

Agnus Dei, / qui tollis peccata mundi: / miserere nobis. Guds lam, som tar bort verdens synder, miskunn deg over oss.

Agnus Dei, / qui tollis peccata mundi: / dona nobis pacem. Guds lam, som tar bort verdens synder, gi oss fred.

Ved menighetens Kommunion ber en samlet CONFITEOR.

M: Confitebor Deo omnipotenti, / beatæ Mariæ, semper virginini, / beato Michaëli archangelo, / beato Joanni Baptistæ, / sanctis apostolis Petro et Paulo, / omnibus sanctis et tibi, pater, / quia peccavi nimis cogitatione, verbo et opere: / mea culpa, mea culpa, mea maxima culpa. / Ideo precor beatam Mariam, semper virginem, / beatum Michaëlem archangelum, / beatum Joannem Baptistam, / sanctos apostolos Petrum et Paulum, / omnes sanctos et te, pater, / orare pro me ad Dominum Deum nostrum.

Jeg bekjenner for Gud den allmektige, den hl. Maria, alltid jomfru, den hl. erkeengel Mikael, den hl. Johannes døperen, de hl. apostler Peter og Paulus, alle hellige og for deg fader, at jeg har syndet meget i tanker, ord og gjerninger: ved min skyld, ved min skyld, ved min store skyld. Derfor ber jeg den hl. Maria, alltid jomfru, den hl. erkeengel Mikael, den hl. Johannes døperen, de hl. apostler Peter og Paulus, alle hellige og deg, fader, be for meg til Herren vår Gud.

Tre ganger sier presten så fram høvedsmannens ydmyke bønn.

P: Domine, non sum dignus, ut intres sub tectum meum, sed tantum dic verbo, et sanabitur anima mea.

Herre, jeg er ikke verdig at Du går inn under mitt tak, men si bare ett ord, så blir min sjel frisk.

Etter Kommunionen ber presten messens Kommunionvers. Han hilser menigheten med:

P: Dominus vobiscum.

Herren være med dere.

A: **Et cum spiritu tuo.**

Og med Din Ånd.

og ber messens slutningsbønner. De slutter med:

P: . . . per omnia sæcula sæculorum.

. . . fra evighet til evighet.

A: **Amen.**

Amen.

Deretter følger:

P: Dominus vobiscum.

Herren være med dere.

A: **Et cum spiritu tuo.**

Og med Din Ånd.

P: *Ite, missa est.*

Gå i fred, Messeofferet er fullbrakt.

I messer uten Gloria:

P: Benedicamus Domino.

La oss love Herren.

A: **Deo gratias.**

Gud være lovet.

Velsignelsen blir gitt med ordene:

P: Benedicat vos omnipotens Deus, + Pater, et Filius, et Spiritus Sanctus. Den allmektige Gud, Faderen, Sønnen og den Hellige Ånd, vel-signere dere.

M: Amen. Amen.

Blir messen lest av en biskop, lyder velsignelsen:

B: Sit nomen Domini benedictum. Velsignet være Herrens navn.

A: **Ex hoc nunc, et usque in sæculum.** Fra nå av og til evig tid.

B: Adjutorium nostrum in nomine Domini. Vår hjelp er i Herrens navn.

A: **Qui fecit cælum et terram.** Han som har skapt himmel og jord.

B: Benedicat vos (som ovenfor). Den allmektige Gud

A: **Amen.** Amen.

Etter velsignelsen leses det siste Evangelium.

P: Dominus vobiscum. Herren være med dere.

M: Et cum spiritu tuo. Og med Din Ånd.

P: Initium sancti Evangelii secundum Johannem. Innledningen til det hellige Evangelium etter Johannes.

M: Gloria tibi, Domine. Ære være med deg, Herre.

Ved Evangeliets slutning:

M: Deo gratias. Gud være lovet.

Etter messen kan en synge Salve Regina.

Salve regina, mater misericordiæ, vita, dulcedo et spes nostra, salve! Ad te clamamus exsules filii Hevæ, ad te suspiramus gementes et flentes in hac lacrimarum valle. Eia ergo advocata nostra, illos tuos misericordes oculos Hil deg dronning, barmhjertighetens mor, du vårt liv, vår glede, vårt håp, vær hilset! Til deg roper vi Evas landflyktige barn, til deg sukker vi med sorg og gråt i denne tåredal. Å, du vår forbeder, se med dine barmhjertige øyne ned til oss,

ad nos converte, et Jesum benedictum fructum ventris tui, nobis post hoc exilium ostende. O clemens, o pia, o dulcis virgo, Maria.

og etter denne vår utlendighets tid, vis oss Jesus, ditt livs velsignede frukt, du milde, du kjærlige, du blide jomfru, Maria.

Da den romerske ritus ble endelig fastlagt, hadde prestene i dominikanerordenen fra ordenens stiftelse av, lest messe etter en ritus som på enkelte punkter avvek fra den nye romerske. Dominikanerordenen fikk kirkelig tillatelse til å holde fast ved sin gamle ritus, som de siden har beholdt.

Særegenhetene ved den dominikanske ritus lar seg summere opp i følgende tre punkter:

- 1. Dominikanerne har sin egen trinbønn (se nedenfor).*
- 2. Ministranten svarer i k k e på dagens Epistel og Evangelium.*
- 3. Heller ikke svarer en på prestens bønn: Orate fratres.*

Det bør dog presiseres at ministranten skal svare med Deo gratias på det siste Evangelium.

TRINBØNN ETTER DOMINIKANSK RITUS.

P: In nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti.
Amen.

Confitemini Domino quoniam bonus.

M: Quoniam in sæculum misericordia ejus.

P: Confiteor . . .

M: Misereatur tui omnipotens Deus / et dimittat tibi omnia peccata tua / liberet te ab omni malo / salvet, et confirmet in omni opere bono / et perducat te ad vitam æternam.

P: Amen.

I Faderens og Sønnens og den Hellige Ånds navn. Amen.

La oss sette vår lit til Herren, for Han er god.

For Hans miskunn varer evig.

Jeg bekjenner . . .

Måtte den allmektige Gud miskunne seg over deg, og tilgi deg alle dine synder, fri deg fra alt ondt, frelse deg og styrke deg i all god gjerning, og føre deg til det evige liv.

Amen.

M: Confiteor Deo omnipotenti / et beatæ Mariæ semper Virgini / et beato Dominico Patri nostro / et omnibus sanctis et tibi Pater / quia peccavi nimis cogitatione, locutione, / opere et omissione / mea culpa / precor te orare pro me.

P: Misereatur vestri omnipotens Deus et dimittat vobis omnia peccata vestra; liberet vos ab omni malo, salvet, et confirmet in omni opere bono; et perducat vos ad vitam æternam.

M: Amen.

P: Absolutionem et remissionem omnium peccatorum vestrorum tribuat vobis omnipotens et misericors Dominus.

M: Amen.

P: Adjutorium nostrum in nomine Domini.

M: Qui fecit cælum et terram.

Jeg bekjenner for Gud den allmægtige, og den hellige Maria, alltid jomfru, og den hellige Dominikus, vår far, og alle hellige og deg Fader, at jeg har syndet meget i tanker, i tale, i gjerning og forømmelse, ved min skyld, jeg ber deg om å be for meg.

Måtte den allmægtige Gud miskunne seg over dere, og tilgi dere alle deres synder, frelse dere og styrke dere i all god gjerning, og føre dere til det evige liv.

Amen.

Måtte den allmægtige Gud gi dere tilgivelse og forlatelse for alle deres synder.

Amen.

Vår hjelp er i Herrens navn.

Han som har skapt himmel og jord.